

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **J. H.**, zastoupen JUDr. Ing. Bystríkem Buanem, advokátem, se sídlem Pod Bruskou 6, Praha 1, proti žalovanému: **Hlavní město Praha**, se sídlem Mariánské náměstí 2, Praha 1, proti nezákonnému zásahu Městské policie hlavního města Prahy, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 9. 2015, č. j. 11 A 87/2014 – 70,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů o kasační stížnosti řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

Včasně podanou kasační stížností brojí žalobce, jakožto stěžovatel, proti shora označenému rozsudku (dále jen „napadený rozsudek“) Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba na ochranu před nezákonným zásahem Městské policie hlavního města Prahy.

Napadený rozsudek vydal městský soud poté, kdy Nejvyšší správní soud k předchozí kasační stížnosti stěžovatele zrušil rozsudek dříve ve věci vydaný, tedy rozsudek městského soudu ze dne 30. 3. 2015, č. j. 11 A 87/2014 – 31. Zdejší soud toliko pro přehlednost na tomto místě konstatuje, že ke zrušení předchozího rozsudku městského soudu přistoupil poté, kdy tento shledal nepřekoumatelným.

Stěžovatel v rámci své žaloby označil za nezákonný zásah „rozhodnutí“ strážníka Městské policie hlavního města Prahy o odstranění vozidla Renault Thalia rz: X, které zaparkoval před domem na adrese Francouzská 594/3, Praha 2. Žalobním návrhem přitom požadoval určení nezákonnosti tohoto zásahu.

K odstranění vozidla došlo dne 26. 4. 2014, přibližně ve 03:20 hod. Stěžovatel namítal, že dané vozidlo bylo odstraněno v rozporu se zákonem, když bylo odstraněno z chodníku, jak se podává z vyrozumění o oznámení podezření ze spáchání přestupku. V protokolu o odtahu vozidla je ovšem uvedeno, že vozidlo bylo odstraněno podle § 27 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Podle tohoto ustanovení lze ovšem odstranit vozidlo pouze tehdy, když neoprávněně stojí na vyhrazeném parkovišti, nikoliv pokud vozidlo stojí na chodníku, jak tomu bylo v případě místa zaparkování daného vozidla. Strážník obecní policie není oprávněn rozhodnout o odstranění vozidla stojícího na chodníku, a pakliže tak učiní, jedná se dle stěžovatele z jeho strany o nezákonný zásah.

Městský soud dospěl v napadeném rozsudku k závěru, že stěžovatelovo vozidlo tvořilo překážku provozu na pozemní komunikaci ve smyslu § 45 odst. 4 zákona o silničním provozu. Za nesprávný přitom označil stěžovatelův názor, dle něhož je objekt takovou překážkou toliko tehdy, brání-li zcela průchodnosti komunikace, na níž je umístěn. Dle městského soudu tvořilo vozidlo překážku provozu na komunikaci i přesto, že z žalovaným doložené fotodokumentace je patrná průchodnost komunikace pro jednotlivé chodce. Na základě této úvahy pak městský soud konstatoval, že postup strážníka Městské policie hlavního města Prahy byl souladný se zákonem, protože nepředstavoval nezákonný zásah do žalobcových práv.

V kasační stížnosti stěžovatel předně obecně namítá, že napadený rozsudek je nezákonný ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Tvrdí tedy, že výrok napadeného rozsudku se zakládá na nesprávném posouzení právní otázky městským soudem.

Konkrétně se stěžovatel vymezuje vůči (dle stěžovatele implicitně vyjádřenému) názoru městského soudu, dle kterého je vozidlo, které stojí na chodníku, vždy překážkou provozu na pozemních komunikacích. Tento názor považuje za nesprávný, neboť nikoli každé vozidlo, které se nachází na chodníku, je způsobilé ve smyslu § 2 písm. ee) zákona o silničním provozu ohrozit bezpečnost nebo plynulost provozu na pozemních komunikacích. Názor městského soudu označuje stěžovatel za „mechanický“. Měl-li by být přijat jako správný, stal by se obsoletním § 17a zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obecní policii“), ustanovující institut použití technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla. Stěžovatel je toho mínění, že jde-li o stání motorového vozidla na chodníku, nemůže toto představovat překážku provozu na pozemní komunikaci, jestliže nijak nepřekáží chodcům v průchodu.

Stěžovatel uvádí, že z žalovaným poskytnuté fotodokumentace je zjevné, že šířka volné části chodníku vedle stojícího vozidla měřila více než jeden metr, což umožňovalo

pokračování

bezproblémový průchod chodců po chodníku kolem vozidla. Za nepravdivé pak stěžovatel označuje tvrzení žalovaného, dle kterého byla v době odtahu vozidla zvýšená intenzita užívání chodníku návštěvníky klubu Retro, neboť tento klub je umístěn přímo naproti místu, kde vozidlo stálo, a je tedy zjevné, že jeho návštěvníci neměli důvod užívat protější chodník, na němž stálo stěžovatelovo vozidlo.

Strážník městské policie měl dle stěžovatele použít technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla, neboť k tomu byl v důsledku nesprávného parkování stěžovatele oprávněn, na rozdíl od rozhodnutí o odtahování vozidla a jeho realizace, pro něž je nezbytné, aby vozidlo tvořilo překážku provozu na pozemní komunikaci.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti předně odkázal na své dřívější vyjádření k předchozí kasační stížnosti. Nadto zdůraznil, že stěžovatel v rámci kasační stížnosti podává argumentaci a skutečnosti, které nejsou obsaženy v žalobě, přičemž v uplatnění těchto skutečností před městským soudem mu zjevně nic nebránilo, a proto je třeba na tyto nové skutečnosti nahlížet skrze ustanovení § 109 odst. 5 s. ř. s. jako na skutečnosti, ke kterým nelze v řízení o kasační stížnosti přihlídnout. Ztotožnil se pak s věcným posouzením městského soudu, dle kterého stěžovatelovo vozidlo tvořilo překážku provozu na pozemní komunikaci, což činí pokyn k odtahování vozidla souladným se zákonem a vylučuje nezákonnost zásahu, který je odtahováním vozidla stěžovatele představován. Závěrem pak žalovaný navrhl, aby zdejší soud kasační stížnost pro nedůvodnost zamítl.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval posouzením přípustnosti kasační stížnosti. Vzhledem k dosavadnímu procesnímu vývoji věci považuje za vhodné na tomto místě zopakovat, že předchozí rozsudek městského soudu zrušil zdejší soud ke kasační stížnosti stěžovatele rozsudkem ze dne 5. 8. 2015, č. j. 2 As 90/2015 – 56, a to z důvodu jeho nepřezkoumatelnosti. V předchozím rozsudku (tj. rozsudek městského soudu ze dne 30. 3. 2015, č. j. 11 A 87/2014 – 31) se městský soud hlouběji nezabýval rozhodnou otázkou zákonnosti rozhodnutí strážníka městské policie o odtahování stěžovatelova vozidla, neboť konstatoval, že žalobce toliko namítal nesprávné označení zákonného ustanovení v protokolu o odtahování vozidla, tedy že za nezákonný zásah v žalobě označil pochybení strážníka městské policie při uvedení důvodu odtahování vozidla. Nejedná se tak nyní o kasační stížnost nepřipustně opakovanou, byť je opět podána žalobcem, neboť v nyní napadeném rozsudku byl městským soudem vysloven právní názor, který nebyl předmětem přezkumu Nejvyššího správního soudu v předchozím řízení o kasační stížnosti (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2011, č. j. 1 As 79/2009 – 165).

Stejně tak nelze přisvědčit stěžovateli, že kasační stížnost je nepřipustná pro přesah jejího obsahu a argumentace vůči žalobním důvodům. Námitka, že odpovídajícím opatřením měl být technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla, a nikoliv jeho odtah, byla obsahem žaloby. Na tom také stál názor stěžovatele o nezákonném zásahu. Kasační důvody jsou pouhým rozšířením žalobní argumentace, což kasační stížnost nečiní nepřipustnou.

Kasační stížnost se opírá o důvody uvedené v § 103 odst. 1 s. ř. s., byla podána osobou k tomu oprávněnou, řádně zastoupenou a není nepřipustná dle § 104 s. ř. s. Kasační stížnost je proto přípustná.

Kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel výslovně označuje jako důvod podání kasační stížnosti toliko nesprávné posouzení právní otázky městským soudem (§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.). Jak již bylo uvedeno výše, stěžovatel má za to, že napadený rozsudek obsahuje implicitní právní názor městského soudu, dle kterého představuje každé vozidlo stojící na chodníku překážku provozu na pozemních komunikacích, a proti takovému názoru pak brojí kasační stížností. Dle Nejvyššího správního soudu takováto kasační námitka nemůže být důvodná, neboť dle jeho názoru městský soud stěžovatelem rozporovaný právní názor nevyslovil, ba ani nepřímou. Městský soud v napadeném rozsudku neuvedl bližší důvod, jenž jej vedl k zaujetí názoru, dle kterého právě stěžovatelovo vozidlo tvořilo překážku provozu na pozemní komunikaci. V tomto ohledu pouze konstatoval, že *„stěžovatelovo vozidlo tvořilo překážku provozu na pozemní komunikaci bez ohledu na tvrzení žalobce o tom, že nelze považovat za správný názor, podle kterého vše, co se nachází na chodníku, tvoří automaticky překážku provozu na pozemní komunikaci“*, a dále že *„žalobce se mylí, tvrdí-li, že tomu tak může být pouze v takových jednotlivých případech, kdy objekt zcela brání průchodu celou svou šířkou. Byť je z obrazové dokumentace, doložené žalovaným v řízení před městským soudem, dostatečně zřejmé, že chodci mohli kolem vozidla volně procházet, má soud za to, že neoprávněné parkování motorového vozidla na chodníku v daném případě naplnilo předpoklady překážky v provozu na pozemních komunikacích podle ustanovení § 2 písm. ee) silničního zákona.“* Nejvyšší správní soud tedy shledal, že stěžovatelova představa o městským soudem vysloveném právním názoru je zjevně chybná a zkreslující a že z napadeného rozsudku nikterak takový právní názor nelze seznat, takže ani proti tomu důvodně brojí kasační námitkou.

Nejvyšší správní soud nicméně musí podotknout, že odůvodnění napadeného rozsudku vykazuje určité vady, hraničící s jeho nepřezkoumatelností. Zejména bylo namístě, aby městský soud věnoval větší pozornost rozvedení svého závěru o zákonnosti „rozhodnutí“ strážníka městské policie o odtažení stěžovatelova vozidla. Z relevantní části odůvodnění jeho rozsudku je totiž spíše zřejmé, které argumenty stěžovatele považuje městský soud za liché či mylné, avšak již méně zřetelný je vlastní argumentační řetězec městského soudu, na základě kterého k takovým závěrům dospěl. Zdejší soud však považuje případné zrušení napadeného rozsudku z uvedeného důvodu za neúčelné, neboť závěr městského soudu i přes zde vytčené vyhodnotil jako věcně správný, pročez by zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení nemělo v konečném důsledku naději na ovlivnění posouzení věci v jejím meritu.

Namísto toho Nejvyšší správní soud konstatuje, že se ztotožňuje s názorem městského soudu, dle kterého sama skutečnost, že vozidlo zaparkované na chodníku svým umístěním prokazatelně umožňuje průchod některým chodcům bez nutnosti vstupu do vozovky, nemůže postačovat pro vyloučení kvalifikace takto situovaného vozidla jakožto překážky provozu na pozemní komunikaci ve smyslu § 45 odst. 4 a § 2 písm. ee) zákona o silničním provozu.

pokračování

Z žalovaným doložené fotodokumentace je zřejmé, že typickému chodci skýtal způsob zaparkování vozidla stěžovatele dostatečný prostor pro chůzi po chodníku, avšak chodník jakožto pozemní komunikace neslouží toliko takovým chodcům, nýbrž např. i osobám užívajících invalidních vozíků (srov. § 53 odst. 6 zákona o silničním provozu), osobám vedoucím dětské kočárky nebo jiným pěším, kteří při chůzi manipulují s prostorově výraznými předměty.

V tomto ohledu nelze nezmínit ustanovení § 53 odst. 2 zákona o silničním provozu, dle něhož *„jiní účastníci provozu na pozemních komunikacích než chodci nesmějí chodníku nebo stezky pro chodce užívat, pokud není v tomto zákoně stanoveno jinak.“* Dle § 53 odst. 1 věty první téhož zákona přitom platí, že *„chodec musí užívat především chodníku nebo stezky pro chodce“*, přičemž dle § 2 písm. j) tohoto zákona je chodcem *„i osoba, která tlačí nebo táhne sánky, dětský kočárek, vozík pro invalidy nebo ruční vozík o celkové šířce nepřevyšující 600 mm, pohybuje se na lyžích nebo kolečkových bruslích anebo pomocí ručního nebo motorového vozíku pro invalidy, vede jízdní kolo, motocykl o objemu válců do 50 cm³, psa a podobně“*.

Někteří chodci tudíž bezpochyby potřebují větší prostor (tj. širší volné pásmo) pro užití komunikace, než který postačuje běžnému chodci. Ze zmiňované fotodokumentace přitom vyplývá, že způsob umístění vozidla stěžovatele na předmětném úseku chodníku (tj. paralelně ke směru jízdy danému přilehlou vozovkou, levá kola z pohledu řidiče při samém okraji chodníku, šířka chodníku mezi pravými koly vozidla a stěnou přilehlé stavby odpovídající možnosti průchodu dospělých osob, které jsou dvě v záběru) může představovat překážku provozu na dané komunikaci, např. právě pro osoby užívající invalidní vozík, matky s kočárky apod., tedy osoby, jejichž případný vstup na vozovku za účelem obejít neprůchodné části chodníku je právě pro jejich sníženou mobilitu znatelně rizikovější.

Ke stěžovatelově argumentaci, dle níž bylo namístě, aby zasahující strážník městské policie instaloval na jeho vozidlo prostředek zabraňující odjezdu (tzv. botičku), Nejvyšší správní soud podotýká, že shledal-li zasahující strážník vozidlo překážkou provozu na pozemní komunikaci, pak instalace stěžovatelem zmiňovaného prostředku nikterak neodstraňuje závadnou situaci, ba naopak, v případě, kdy by stěžovatel zamýšlel vozidlo přeparkovat, nebyl by toho objektivně schopen. Instalací botičky by tak strážník městské policie toliko ztížil hypotetické odstranění překážky; absurdita takového postupu je zjevná i tehdy, pomine-li Nejvyšší správní soud absenci zákonného ustanovení o možnosti užití prostředku zabraňujícího v jízdě na překážku provozu na pozemní komunikaci.

Pokud se stěžovatel odvolával na denní dobu, v níž bylo rozhodnuto o odtahení jeho vozidla, s tím, že v brzkých ranních hodinách nelze hovořit o provozu na dané pozemní komunikaci, pak tomuto Nejvyšší správní soud nemůže přisvědčit. Zasahující policista může jen stěží odhadovat dobu, po kterou zůstane vozidlo na komunikaci stát, a naopak z žádného zákonného ustanovení nelze dovozovat, že by v brzkých ranních hodinách, tj. sice v době intenzity provozu limitně se blížící absenci provozu (ovšem též v závislosti na lokalitě), neměly být pozemní komunikace, tedy i chodníky, způsobilé sloužit svému účelu, tedy mj. překážek prosté.

Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost jako nedůvodnou, a proto ji v souladu s ustanovením § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl, když rovněž neshledal takové vady napadeného rozsudku, ke kterým je povinen přihlédnout i nad rámec důvodů kasační stížnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), a pro které by zároveň bylo třeba napadený rozsudek zrušit.

Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti je založen na užití ustanovení § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, pročez nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení. Žalovanému, ač byl v řízení plně úspěšný, dle informací Nejvyššímu správnímu soudu dostupných, nevznikly v řízení náklady přesahující běžný rámec jeho úřední činnosti, pročez mu zdejší soud náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. ledna 2016

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu